SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 14. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 6 19. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 September 1900. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 20:e Årg.

Raoul Pugno och Eugène Ysaye.

En stor konstnjutning förebådas oss här under nästa månad, i det ett par tonkonstnärer af första rang tillkännagifvit sig då ämna konsertera i vår hufvudstad. Båda två, såväl violinisten Ysaye som pianisten Pugno, hafva förut låtit höra sig här; de äro nu världsbekanta. På senare år ha de utmärkta konstnärerna ofta konserterat tillsammans och gjorde för två år sedan en särdeles framgångsrik turné i Amerika.

Då tillfälle erbjudits oss att här meddela de båda intima konstnärernas dubbelporträtt, tro vi att såväl detta som ock några biografier öfver dem skola intressera våra läsare såsom inledning till bekantskap med dem. Vi hoppas att inga hinder nu skola inträffa för deras gästbesök här.

Raoul Pugno, den äldste af dem, är född d. 23 juni 1852 i Montrouge (Isle de France), på fädernet bördig från Italien, på mödernet från Lothringen. Han växte upp vid pianot, ty hans far hade en liten musikhandel med uthyrning af instrumenter i Quartier latin i Paris. Ganska tidigt uppträdde han offentligt, erhöll genom furst Poniatowski en friplats i Niedermeyerska kyrkomusikskolan och blef 1866 på föranstaltande af Ambroise Thomas upptagen i konservatoriet, där han i hast vann pris på pris. Vid

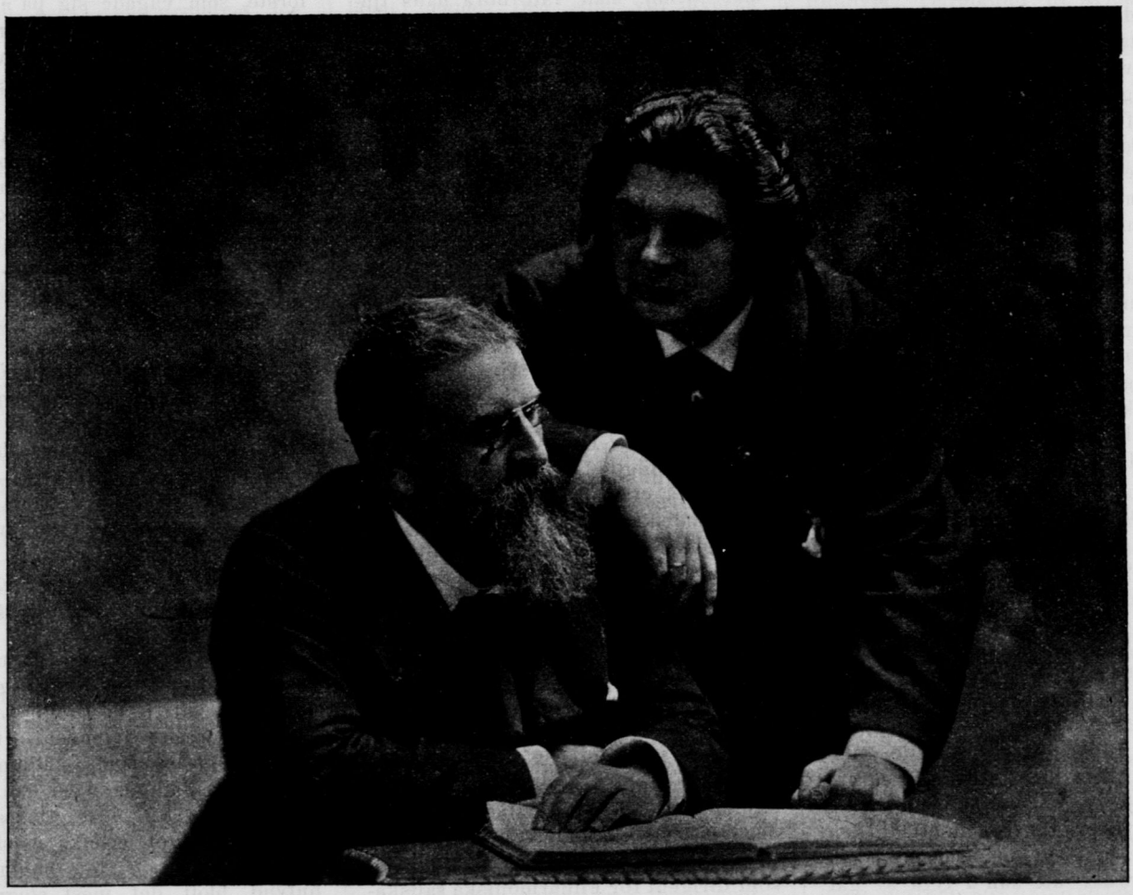

Raoul Pugno och Eugène Ysaye. Photo. Eug. Pirou, 23 Rue Royal, Paris.

täflan om Prix de Rome blef han dock utesluten i egenskap af italiensk medborgare. Hans karriär försvårades genom att han blef angifven såsom deltagare i kommunarduppproret 1871; dock erhöll han sagda år organistplats vid S:t Eugène och avancerade 1878 till kapellmästare vid samma kyrka. År 1892 blef Pugno professor i harmoni vid konservatoriet. I slutet af 1893 framträdde han plötsligt såsom pianovirtuos af första rangen på en konservatoriekonsert och står sedan dess främst i ledet såsom tolkare af klassisk musik, hvilket han särskildt intygat vid sina med Eugène Ysaye gifna kammarmusiksoaréer.

Pugno är också en respektabel komponist, af hvilken ett oratorium »Lazarus' uppståndelse» redan 1879 genom Pasdeloup blef uppfördt med framgång. På mindre teatrar har han sedan 1881 fört fram ett dussin operetter, baletter och feeripjeser; dessutom ha pianosaker och sånger af honom utgifvits i tryck. Ett större körverk »Prometheus» lär han för närvarande ha under arbete. År 1897 spelade han på Concert Colonne tre af sina omtyckta pianokompositioner »Conte fantastique», »Causerie sous bois» och »Sérénade à la lune».

I oktober 1881 konserterade här å Kgl. teatern Raoul Pugno och den likaledes franska violinisten Paul Viardot. Redan den tiden var Pugno en betydande pianist. I denna tidning yttrades då om honom: »Pugno är icke endast virtuos i vanlig bemärkelse, utan äfven konstnär. Han besitter öfver hufvud alla de beundransvärda egenskaper, som egna sig för en pietetfull tolkning af klassiska verk. Bland dem framstå i synnerhet en utomordentlig lätt och mjuk touche, en genom sin perlande jemnhet i hög grad sympatisk teknisk färdighet, förmåga af ett lika musikaliskt som fint nyanseradt föredrag samt frånvaro af charlatanmessigt effektsökeri.»

Af egna kompositioner utförde då Mr. Pugno »Deux airs de ballet», af hvilka den ena »Valse lente» af den sympatiske konstnären tillegnades då varande hofkapellmästaren Dente, den andra, »Intermezzo», d. v. musikhandlaren G. Beer härstädes, på hvars förlag de talangfulla små styckena sedan utgåfvos, ett minne af hans första besök hos oss.

Eugène Ysaye är född d. 15 juli 1858 i Liège. Han fick sin första undervisning i violinspelning af fadern och fortsatte sin utbildning däri vid konservatoriet i födelsestaden, där han vid 13 års ålder eröfrade guldmedaljen. Han hade sedan till lärare violinmästarne Wieniawski och Vieuxtemps, hvilken senare omfattade den talangfulle unge violinspelaren med så stort intresse, att han i fyra år gaf honom undervisning gratis. Efter Vieuxtemps' död var det också Ysaye, som hedrades med uppdraget att vid sin lärares högtidliga likbegängelse d. 28 aug. 1881 på ett hyende bära mästarens violin och föredraga några af hans kompositioner.

Efter slutade studier var Ysaye en tid konsertmästare i Bilses orkester i Berlin till 1881 och begaf sig sedan ut på konsertresor. Efter konstnärens första uppträdande i Leipzig skref man då om honom: »På en konsert härstädes har uppträdt en violinist, hr Ysaye från Lüttich, och dokumenterat sig såsom en af nutidens förnämsta violinister. Hans fingerrapiditet är kolossal, med häpnadsväckande säkerhet och ofelbar intonationsrenhet öfvervinner han de intrikataste svårigheter. Bifallet var enormt». Vid midten af maj besökte Ysaye Kristiania och uppträdde där fyra gånger samtidigt med Hans von Bülow och David Popper samt väckte hänförelse äfven i den norska hufvudstaden, likasom vi minnas att han gjorde i den svenska, då han ett par år därefter lät höra sig här.

Det var i slutet af november 1885 Eugène Ysaye först uppträdde i Stockholm. Den berömda pianisten fru Sofie Menter hade förtrollat vår publik med sin utomordentliga talang och på sin 3:e och sista konsert hade hon till biträde Eugène Ysaye, som genast med sitt yttre fängslade publiken, då han trädde fram på estraden, och än mer sedan man fått höra hans tjusande spel. Med Beethovens »Kreutzersonat» firade de båda artisterna då en stor triumf.

Ysaye tog sedan afsked af vår publik med en konsert d. 29 nov. i Berns' salong. I början af 1886 kom han dock åter i sällskap med sin broder Theophile, pianist, och bröderna Ysaye gåfvo då d. 9 febr. tillsammans med Salomon Smith, en konsert i Musikaliska akademien och veckan därpå en i Östermalmskyrkan, samt ytterligare i mars och april konserter i Berns' salong och på Nya teatern. Vid samma tid i februari fick man å Kgl. teatern höra violinmästaren Sauret och pianisten Felix Dreyschock. Det blef en musikhögtid af sällsynt slag, då man nu å ett par operakonserter samt i Musikaliska akademien fick höra tillsammans Sauret och Ysaye samt jämte dem Felix Dreyschock och Salomon Smith. Ysaye uppträdde för sista gången under detta besök d. 15 april, spelande mellan akterna på Nya teatern.

År 1886 blef Ysaye anställd som violinlärare vid konservatoriet i Bryssel men nedlade 1897 denna befattning och behöll endast ledningen af sitt konsertsällskap därstädes »Société des concerts Y.» Han afböjde äfven den honom 1898 erbjudna anställningen som dirigent för Filharmoniska sällskapet i New-York efter Anton Seidl.

Ysaye har komponerat 6 violinkonserter, variationer öfver ett tema af Paganini m, m.. allt dock, med undantag af några mindre saker, ännu endast i manuskript.

Första uppförandet af »Lohengrin».

28 augusti 1850 i Weimar.

Sedan Wagners »Lohengrin» första gången gick öfver scenen har ett halft sekel försvunnit. Af Wagners musikdramatiska verk har intet blifvit så populärt som detta, äfven hos oss; några ord om detsamma torde därför här vara på sin plats med särskild anledning af det nämnda jubileet.

Under sista åren af Wagners verksamhet i Dresden hade han fullbordat sin »Lohengrin». Efter oroligheterna därstädes 1849, i hvilka han deltagit, måste han, som bekant, fly från Tyskland och tog sin bostad i Zürich. Hans vän och stöd under den 14-åriga landsflykten var Franz Liszt, hvars bekantskap han gjort i Paris 1840, och Liszts hjälpsamhet sträckte sig såväl till ekonomiskt understöd som ock att hjälpa fram Wagners operor på scenen. Så var Liszt, sedan ett par år kapellmästare i Weimar, den förste, som vågade sig på att presentera »Lohengrin» för allmänheten. Detta hade emellertid sina svårigheter äfven från de medverkandes sida, ty under inöfningen förklarade såväl tenoren som kördirektören att operan förelade uppgifter, som voro omöjliga att lösa. Liszts energi kullkastade dock alla hinder, och på Goethes födelsedag, d. 28 augusti, skedde första uppförandet af »Lohengrin».

Ett par dagar därefter skref Liszt till Wagner ett bref fullt af entusiasm. »Din 'Lohengrin'», säger han däri, »är från början till slut ett upphöjdt verk. Vid flere ställen kommo tårarne mig i ögonen. Hela operan är ett enda odelbart under — — och hvad den stora publiken beträffar, så skall den nog räkna sig som en ära att finna det skönt och applådera äfven hvad den icke förstår.»

Kritiken den tiden var dock i allmänhet rätt omild emot Wagner och denna hans nya opera. Af Wagners beundrare fästade sig en och annan specielt vid musiken, hvilket gaf denne anledning att i bref till Liszt och Weimar-operans intendent yttra sina åsikter om musikens ställning i musikdramat. Sålunda säger han: »Detta verks autor vill icke glänsa genom verkan af något enstaka musikstycke, utan musiken är för honom öfver hufvud blott det mest stegrade och alltomfattande uttrycksorgan för det

han vill uttrycka, eller för dramat — — Den publik, som i allmänhet till teatern medför en fördomsfri vilja, är genast tillfredsställd, så snart den klart och tydligt förstår de sceniska tilldragelserna; det är en falsk åsikt, om man tror att publiken måste särskildt förstå musiken för att riktigt kunna emottaga intrycket af ett musikaliskt drama. Till denna falska åsikt är man kommen till följd däraf, att musiken i en opera blir uppfattad som afsikt, dramat däremot endast som medel för musiken. I omvändt förhållande skall musiken blott i högsta måtto därtill bidraga, att dramat ögonblickligen och på det tydligaste blir begripligt, på så sätt, att man vid åhörandet af en god, d. v. s. förnuftig opera så att säga ej behöfver tänka på musiken, utan att densamma ovillkorligen går öfver i känslan, hvaremot vårt största deltagande desto mera uteslutande egnas den sceniska tilldragelsen. Hvarje publik är mig därför välkommen, som har ofördärfvadt sinnelag och mänskligt hjärta.»

I brefvet till Liszt ger han goda råd och fingervisningar till regissören och sångarne. Tydligt och klart uttalande af språket anser han vara första förutsättningen för att få texten begriplig under sången, hvarför det vore önskvärdt, att hvarje sångare först lärde sig riktigt deklamera sin rol, innan han började med sångpartiet o. s. v. Den rätta vokalbildningen är ju också en grundval för själfva tonbildningen. Fortsättningen af det i dessa bref antydda förhållandet mellan musiken och dramat gaf anledning till Wagners stora verk »Opera och drama», hvilket kan anses vara närmaste följden af »Lohengrin».*

Då det ju kan ha sitt intresse att höra någon kritik öfver »Lohengrin»-premièren vilja vi anföra hvad J. C. Lobe — den bekante musikteoretikern, äfven kompositör till flere, i Weimar uppförda operor m. m. — har att säga därom. Lobe verkade som teoretiker i Weimar denna tid; en tid då »Profeten» af Meyerbeer hade börjat sitt segertåg öfver alla Europas operascener. Lobe skrifver:

»Att Wagners operor öfverhufvud ännu endast på ett fåtal scener uppföras är lätt att förklara men svårt att försvara. De erbjuda sångarne inga italienska bravurstycken och äro ett svårt arbete för dirigenten och orkestern. Ett godt utförande af dem fordrar därför stor ansträngning och stor uthållighet hos alla exekverande. Jag vill icke önska åt sångarne att hela operamusiken slår in på den Wagner'ska vägen; utan Wagners talang skulle nog då många missfoster komma till i den musikaliska världen, och det skulle äfven för dirigent och orkester vara mycket begärdt, om de endast skulle utföra sådana ytterst svåra och ansträngande verk. Men att för mindre sångarfröjder och större orkestermödor alldeles lämna å sido framstående konstskapelser, det är en bedröflig företeelse.

I Florens blef fordom Mozarts »Don Juan» efter 36 repetitioner lagd å sido såsom outförbar, och ett ungerskt kvartettsällskap sönderref stämmorna till Mozarts kvartetter såsom vanvettig musik. Skola kommande generationer utskratta vår tid, som bröstar sig så öfver framskridande, alldeles så som Mozarts motståndare gjorde? Framstegsmänniskor vore vi? Ja med fraser! Men i själfva verket bekvämlighetsmänniskor, hvilka rygga tillbaka för hvarje ansträngning.» — Efter utförlig analys af texten fortfar Lobe: »Wagner skapar i sin inspiration och med sin eminenta framställningsförmåga, hvad han i sanningens och skönhetens tjänst finner nödigt; men han antingen förbiser eller ringaktar vissa fordringar, dem också snillet borde iakttaga. Operan varar nära fem timmar. Så mycken musik, nästan oafbrutet ljudande, förmår icke det törstigaste musiksinne, det nervstarkaste öra upptaga utan att tröttas. Konstnären skall göra oss mätta men icke öfvermätta. Ingen konstnär kan utrusta människor med andra fysiska och andliga egenskaper än naturen från början och för alla tider förlänat henne. Den som vill inverka på människor får icke öfverskrida den gräns, inom hvilken detta är möjligt . . . Må Wagner i kommande verk bringa teckningen till mindre omfång och uppdraga färgerna mindre starkt på många ställen, så skall han lämna så mycket fullkomligare bilder.»

Om rolbesättningen vid första uppförandet må också yttras några ord. Ehuruväl under Franz Liszt operan spelade en viktig rol vid hofteatern i Weimar, synes dock inga sångare af europeiskt rykte ha verkat vid densamma. Den förste Lohengrin var en hr Carl Beck, den första Ortrud fröken Josephine Fastlinger, den förste kung Henrik basisten Karl Hofer. I större kretsar bekanta äro innehafvarne af Elsas och Telramunds partier, herr och fru von Milde. Rosa von Milde, då fröken Aghte, tillhörde Weimar-teatern 1848—67 och var ovanligt mångsidig, tekniskt liksom harmoniskt bildad och af en poetisk natur; hennes repertoar hade en omfattning från Fidelio och Iphigenie till Lucie och Martha. Hennes man, Hans Feodor von Milde, var en af Tysklands smakfullaste och gedignaste baritonister. Elev af Franz Hauser och Manuel Garcia vände han sig först till den klassiska operan, tog sedan vägen öfver Weber och Marschner till kompositören af »Lohengrin» och gick från titelrollen i denna opera till Hans Sachs och Wotan.

»Lohengrins» uppförande i Weimar ledde emellertid ej till dess rond öfver andra scener under den närmaste tiden. Först 1853 trädde svanriddaren ånyo fram, det var i Wiesbaden. Efter Wiesbaden följde 1854: Leipzig, Frankfurt a. M., Schwerin, Breslau, Stettin; 1855: Köln, Hamburg, Augsburg, Darmstadt, Hannover; 1856: Bremen, Prag, Karlsruhe; 1858: München, Wien; 1859: Berlin, Dresden o. s. v. Kom Berlin sent, så har denna stad tagit skadan igen, ty på hofteatern därstädes har »Lohengrin» under fyra decennier gått 400 gånger öfver scenen, det största antal någon teater har att uppvisa. I Paris gjorde, som bekant, Lamoureux ett försök 1887 att uppföra »Lohengrin» på Edenteatern, men denna representation föranledde rent af ett upplopp i den tyskhatande och Wagnerfientliga franska hufvudstaden. I slutet af 1890 insmugglades dock 3:e akten af operan under rubriken »Duett ur Lohengrin» på Stora Operan och mot slutet af 1891 gafs där operan i sin helhet utan vidare demonstrationer. Sedan dess har Wagner fått fast fot i Paris, snarare dyrkad än hatad.

I Stockholm lyckades det Ludvig Norman, som var mycket förtjust i »Lohengrin», att i början af år 1874 få upp operan på vår kungliga scen. Rolbesättningen var den tiden följande: Elsa: fru Stenhammar, Ortrud: frök. Saxenberg, Lohengrin: hr Arnoldson, kung Henrik: hr Håkanson (sedan hr Lundvik), Telramund: hr Arlberg, härroparen: hr Ohlson.

Af Wagners operor ha i Stockholm för öfrigt uppförts för första gången: »Rienzi» 1865, »Den flygande Holländaren» 1872, »Tannhäuser» 1878, »Mästersångarne i Nürnberg» 1887 och »Valkyrian» 1895.

Operarevy

från Kgl. hofoperan i Dresden.

Af G. W.

Då bristande utrymme förhindrade att några af de anmärkningsvärdaste representationerna i Juni då omnämndes — kommer redogörelsen för dem något försenad. Det nya speläret började redan 12 Augusti. Men jag tillåter mig återgå till den 7:de Juni. — »Freischütz» gafs för talrik publik, på grund af tvänne debuter. Som Agathe försökte sig en ung dam, Frl. von Weech fr. Kassel, som idkat senaste åren sina studier i Dresden. — Rösten var sympatisk, men f. n. ej så stor, att den kunde räcka till för härvarande fordringar. I hennes spel röjdes den osäkerhet, som man vanligen märker hos nybörjarne. Hennes smärta, eleganta figur gjorde ett an-

* Hallén: »Musikaliska kåserier».

genämt intryck och hon torde nog ha en framtid för sig. — Den andra debutanten, herr Heinrich Speman, har redan 2 år varit engagerad uti Darmstadt, där han tillhörde baritonfacket. Liksom Herr Schmedes (dansk), hvilken, som bekant torde vara, nu räknas till Wiener-operans omtyckta tenorister, efter att förut ha haft engagement omkr. 10 år såsom bariton, däribland senast härstädes, tillråddes att öfvergå till tenorfacket, så följer nu H:r Speman Schmedes exempel. Om resultatet blir detsamma är ännu svårt att afgöra. H:r Speman är född i Carlsruhe 1875, där fadern är borgmästare. Hans röst har ett ovanligt stort omfång och desutom besitter S. ett för scenen fördelaktigt yttre. Särskildt är hans långa, smärta, eleganta figur af bästa verkan såväl för tenor- som baritonfacket. Sångstudierna har han bl. a. idkat för prof. Iffert härst. och Dieppel i Frankfurt a/M den senaste och längsta tiden. Som Max i »Friskytten» hade H:r Speman en god framgång. Rösten klingade fyllig och sympatisk, hans spel visade routine och begåfning. H:r S. kommer hufvudsakligen att egna sig åt Wagnerpartier. Som Kasper var Wachter ny, likaså Rains som Eremiten, H:r Perrons Ottokar förnäm i sång och spel och Frl. Nast en hänförande Anna. — En vecka därefter gafs »Margarethe» med Frl. von Weech i titelrolen. Den unga damen visade sig äfven här ej tillräcklig, särskildt i dramatiskt afseende alltför färglös. Faust gafs af H:r Gieswein, som för ett år sedan kom från operan i Frankfurt a/M. — H:r G. besitter en stor, klangfull och sympatisk röst, ett för scenen ovanligt fördelaktigt yttre ooh är i dramatiskt hänseende beundransvärd. I Frankfurt a/M var han högt uppburen och blir väl snart härstädes detsamma, då han vant sig vid Dresdener-klimatet; tills nu har hans röst ej funnit sig väl däraf. Som »Mefisto» gasterade en H:r Rapp från någon af Stadtteatrarne i Schweiz. Ehuru både röst och figur mera hänvisade på buffafacket, har hans gästspel sedan haft så mycket framgång, att han blifvit engagerad. »Martha» gafs af Frl. Huhn, äfven ny i detta parti, emedan fru Fröhlich insjuknat. Med öfverraskande framgång sjöng H:r Plascke Valentin. För sin sympatiska tenorbariton och sitt intelligenta spel blef han hyllad med ihållande applåder och de bästa recensioner i alla lokaltidningar. H:r Plascke, som förut sedan ett år varit i hofoperans kör, har först försökt sig som »Härroparen» och likaledes med afgjord framgång. Efter utförandet af Valentins parti erhöll han solistkontrakt.

Den 26 Juni — 3 dagar före ferierna — hade Kongl. Direktionen bestämt »Fra Diavolo» såsom 25-års »Jubiläumsfeier» för Kamersänger Erl — hvilken sedan 1 Juli 1875 varit trogen denna scen. Erl, som betecknas såsom en »tenore di grazia», är född i Wien, där fadern var en af de berömdaste tenoristerna vid Hofoperan. Före 1875 var Kammersänger Erl engagerad i Wien, Stuttgart och Hamburg samt har dessutom med stor framgång gasterat vid olika scener. Huru omtyckt han här är, märktes af den till sista plats fyllda teatern, och då Erl såsom banditen Beppo (en af hans glansroler) visade sig, utbröt en flera minuter lång applåd, som förnyades och förlängdes, då Wachter (den andre banditen) presenterade honom för »Fra Diavolo» med de orden: »Det är en präktig pojke och det har han varit i 25 år».

Såväl på scenen som i salongen var feststämning. Såväl Erl som öfriga medverkande gjorde sitt bästa. »Fra Diavolo» sjöngs af Anthes, som var utmärkt disponerad, och »Einlagen», hvars musik och text är af prinsessan Friedrich August (blifvande drottningen), måste bisseras. — Frau Wedekind gaf Zerline — och därmed vet man allt utan vidare. H:r Brag var en utmärkt Lord, hvars spel och engelska dialekt gjorde stor komisk verkan. Pamela gafs af Frl. von Chavanne. Efter sista akten liknade scenen en trädgård. De präktigaste kransar och blommor fyllde hela scenen och H:r Erl måste minst 25 gånger framträda att emottaga publikens varma hyllning, däribland märktes H. K. H. prinsessan Friedrich August i sin loge, applåderande sin landsman till dess ridån sista gången gick ned.

Musikpressen.

På Abr. Hirschs förlag har utkommit:

för piano, två händer:

Audran, Edm.: *Dockan* (La Poupée), operett. Arrangement f. piano med bifogad text. Pr. 2 kr.

Herbert, Viktor: Vals ur »Trollkarlen vid Nilen», operett. Pris 75 öre.

Musikbiblioteket. Häft. 5. Opera-album. (Leonora, Don Juan, Den flygande Holländaren.) — H. 6. Melodialbum (2:a saml.) Lätta melodiösa stycken. — H. 7. Svenska folkdansar (Polskor, Valser, Rheinländer, Ringdansar m. fl.) — H. 8. Bellmans-sånger (15 Fredmans Epistlar och sånger med text.) — H. 9. Operettalbum. (Boccaccio, Mikadon, Tiggarstudenten.) — H. 10. Marschalbum (7 populära Marscher.) — 11. Salongsalbum (8 lätta pianokompositioner.) — H. 12. Nordiska folkvisor (Danska, Norska och Finska. Folkvisor med text.) — Pris för hvarje häfte 25 öre;

för fyra mansröster:

Liljefors, Ruben: *Sång till glädjen* (samlingen Kvartettsångaren n:o 8.) — Pris 20 öre.

Från Gleerupska universitetsbokhandeln i Lund (i distribution),

för en röst med piano:

Nodermann, Preben: *Fyra sånger för barn.* Ord af A. T. Gellerstedt. Pr. 1 kr. — *Fem visor för barn.* Fünf Kinderlieder, Ord af Z. Topelius. Deutsch v. A. Ammann, Pris 1 krona.

Af samlingen *Svensk Sång* har ytterligare efter vår sista anmälan utkommit:

N:o 21, innehållande: för piano; R. Wagner, Walthers prissång ur »Mästersångarne»; sånger: E. Brendler, »Vid Trollhättan» (forts.), J. F. Berwald: »Döds offer öfver bröderna Ramsay», E. G. Geijer: »I maj 1812». — Musiken i forna dagar (Grekland). — N:o 22, f. piano: Marsch ur »The belle of New-York», sång: »Dödsoffer öfver bröderna Ramsay» (slut); R. Liljefors: Blomstervisa. — Fredmans Epistlar 31—33. — N:o 23, f. piano: Vals ur »The belle of New-York»; sång: Blomstervisa (slut); O. Åhlström: Vårlängtan; B. Crusell: Söndagsmorgonen. — Fredmans Epistlar 33—35. — N:o 24, f. piano: R. Wagner: Pilgrimskör ur »Tannhäuser»; sång: Vårlängtan (slut); Em. Sjögren: Släktets barndom. — Fredmans Epistlar 35—37. — N:o 25, f. piano: F. Bendel; Mozart: Menuet favoris; sång: Släktets barndom (slut); Kr. Kr. Karsten: Till min dotter; — Musiken i forna dagar (Grekland); — N:o 26, f. piano: C. F. Ringvall; Midsommar, marsch; sång: K. Valentin: Gambettas rosor; Fr. Berwald: Östersjön. — Fredmans Epistlar 37—39. — N:o 27, f. piano: C. Millöcker; Vals ur »Tiggarstudenten»; sång: Östersjön (slut); J. Vikmanson: Min vilja; Knut Bäck: Tindrande, fagra stärna; — Fredmans Epistlar 39—42. — N:o 28, f. piano: A. Sullivan; Dans ur »Persiens ros»; Millöcker: kuplett. — Fredmans Epistlar 42—44. — N:o 29, f. piano: Beethoven: Contredans; sång: Tindrande, fagra stjärna (slut); F. V. Klint: Skogsblomman; — Fredmans Epistlar 44—49. — N:o 30 f. piano: Eilenberg: Myggdans; sång: Skogsblomman (slut); O. Åhlström: Helena, elegie. — Fredmans Epistlar 49—50. — N:o 31, Danser i svensk allmogestil, Hambo, Begrafningsvals; sång: Helena; N. Malmberg: Soldatsång. — Fredmans Epistlar 50—55. — N:o 32, f. piano: Danser (forts). Polketta, Schottisch. — Fredmans Epistlar. — N:o 33, f. piano: R. Wagner: Brudtärnornas kör ur »Lohengrin». — Fredmans Epistlar 58—60. — Musiken i forna dagar. Grekland. Rom. Den kristna tonkonsten. Från den kristna musikens begynnelse till Palestrina (1526). Inledning.

På Carisch & Jänischens förlag (Leipzig & Milano) har utkommit:

Composizioni per organo. Orgelkompositioner: Bossi, Enrico: Op. 118, Häft. 1. Preludio, Fughetta, Pastorale, Angelus, (à Mk. 0,80), Toccata di concerto (Mk. 1,50) — Häft. 2. Melodia, Invocazione, Marcia festiva, Intermezzo (à Mk. 0,80). Finale (Mk. 1). Komplett à Mk. 2,40.

Capocci, Filippo: H. 1. Preludio (Mk. 0,80). Melodia, Inno trionfale, Elegia, Andantino pastorale (à Mk. 1). — H. 2. Allegro vivace (Mk. 1,20). Corale (Mk. 1). Fuga, Adorate devote (à Mk. 1,20). Marcia religioso (Mk. 1). Komplett, H. 1: Mk. 2,40, H. 2: Mk. 3.

Ravanello, Oreste: *6 Pezzi di Concerto.* Preludio in forma di studio. Preghiera, Musette, Elegia, Fughetta (à Mk. 0,80). Christus resurrexit. Inno di Gloria (Mk. 1,50). Op. 50. Komplett: Mk. 3.

Bottazzo, Luigi: Op. 120. Preludio fugato. Elevazione (à Mk. 0,80). Allegretto pastorale (Mk. 1). Melodia. Trio (à Mk. 0,80). Fantasia (Mk. 1,50). Komplett: Mk. 3.

Af godtköpssamlingen »Musikbiblioteket» innehåller häftet 5 flere operamelodier med öfverlagd text, häft. 6 bekanta melodier, mest arrangerade sånger af Josephson, Lindblad, Wen-

nerberg, Stunz, Pacius, Laurin, etc.; H. 8 Bellmanssånger, 15 bekanta, hafva text af vanligen två versar till hvarje, äfven operettalbumet har medföljande text. H. 11 innehåller mindre salongsstycken af Godard, Ölander, Farbach, Heins, Stuart, Tourbie och Simon.

Potpourriet ur »Dockan», den omtyckta operetten, som för närvarande uppföres å Vasateatern, har på titelbladet ett helfigursporträtt af Fru Meissner såsom (dockan) Alesia. — Valsen ur »Trollkarlen vid Nilen», Olympiateaterns populära operett, utgör ett af dennas mest bemärkta nummer.

Preben Nodermanns sånger för barn äro vederbörligen lätta och melodiska med ett tonomfång från ostr. a till tvåstrukna e.

Gå vi nu till betraktande af orgelkompositionerna möter oss namnet Enrico Bossi såsom mest bekant. Sv. Musikt. har förut haft att anmäla duetter för violin och piano samt pianostycken af denne produktive italienske komponist, hvilken i Tyskland börjar allt mer uppmärksammas såsom en bland de mera betydande italienska nutidskomponisterna. Äfven hans här ofvan anmälda orgelstycken förtjäna att beaktas af våra orgelspelare och detsamma kan sägas om Cappoccis, Bottazzos och Ravanellos, tonsättare hvilka för öfrigt äro oss obekanta. Opustalen i dessa Bossis och Bottazzos häften uppgå emellertid till 118 och 120. Stycken som i desamma hvilka vi särskildt fästat oss vid äro Fantasia af Bottazzo, Pastorale af Cappocci, Angelus och Toccata af Bossi, Elegia och Christus resurrexit af Ravanello. Styckena äro försedda med registeranvisning och metronomisering samt tillägnan. Trycket är mycket prydligt.

Litteratur.

Kyrkosången, Sällskapet »Kyrkosångens vänners» årsskrift. Årg. II N:o 2 april—juni har följande innehåll: Ur ett föredrag af D. Rudin om kyrkosångens lyftning. — Psalmvallistan (forts.). — Bref från Orust. — Kyrkosångslitteratur (koralverk af C. J. Stockenberg och N. E. Anjou, Den kyrkliga diktningen af A. E. Friedlander). — K. S. V:s verksamhet 1899 m. m. — Glädjande prästmötesbeslut.

Med häftet följer musikbilaga:

Svensk Koralbok i reviderad rytmisk form, under sakkunnig medverkan utgifven af G. T. Lundblad. H. 3 (koraler 42 b—94 a).

*

Det nordiske Forlag, Köpenhamn, har utsändt:

Illustreret Musikhistorie, en fremstilling for nordiske læsere af Hortense Panum og William Behrend. 25 Levering. Pris 1 kr.

Detta under sommaren utgifna häfte har följande innehåll: Niende kapitel (slut). — Tiende kapitel: Operaen i Italien. — Rossini. — Rossinis Indflydelser og hans Efterlignere. — Bellini. — Donizetti. — Ellevte kapitel: Frankrigs Musik omkring 1830 og i de folgende Aartier. — Operaen. — Auber. — Meyerbeer. — Halévy. — Hérold. — Adam. — Instrumentalmusiken. — Berlioz. — Felicien David.

Illustrationerna till häftet utgöras af: Webers Nodeskrift, Partiturside af Ouverturen til »Jægerbruden» (Friskytten), Originalen i det kgl. Bibliothek i Berlin. — Större porträtter af Albert Lortzing, Josef Weigl, Rossini, efter fransk lithografi 1829, Catalani, Garcia (Otello), Rossini, Bellini, Donizetti, Henriette Sontag, Auber; mindre porträtt af Friedrich von Flotow, Simon Mayr, M:me Boulanger och Scribe. Andra illustrationer äro: Rossinis Nodeskrift, Fransk karrikatur af Rossini samt Habeneck som dirigent.

*

Hammerich, Angul: ***Studier over Islandsk Musik*** (Særtryk af Aarb. for nord. Oldkynd. og Historie 1899).

Den bekante musik-estetikern och -kritiken (i »Nationaltidende») Angul Hammerich har i ofvannämnda häfte lämnat en intressant uppsats. I början af densamma nämner han »Arnamagnæanske Haandskrift-Samling» såsom hufvudkällan för studiet af isländsk musik från forntiden; från vår egen tid har man om sådan åtskilliga publikationer, såsom i La Bourdes musikologiska undersökningar, A. P. Berggreens folkvisesamling, en isländsk skrift af Olaf Davidsson, i en reseberättelse af fransmannen Raymond Pilet (1894) och den isländska studentföreningens sångbok. Hr Hammerich har själf icke varit på Island men har ej länge sedan kommit i förbindelse med en fackman, pastor Bjarne Thorsteinsson fr. Siglufjord på Nordlandet och erkänner sig äfven haft god hjälp i sina studier öfver Islands musik utaf bibliotekarien Kålund och prof. Finnur Jonsson.

Af H:s undersökningar framgår att »tiden på förunderligt vis i musikaliskt hänseende stått stilla på Island, som segt hållit sig fast vid medeltidens traditioner i detta hänseende. De isländska melodierna peka delvis tillbaka på kyrkotonarterna; i andra göra dur- och moll-tonarterna sig gällande, andra melodier åter gå sina egna vägar utan att inordna sig under något bestämdt system». Uppsatsen gör med en mängd notexempel reda för den enstämmiga och tvåstämmiga (Tvesang) sången på Island. Om den senare yttrar han som slutord: »Tvesången (»Tvíssöngur») skall i särskilda afskrifter stå såsom ett märkligt minne från länge sedan svunna dagar, från en tid, då Island på musikens område icke blott var sig självt utan tillika sig självt nog.»

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Sept. 2, 16. WAGNER: *Den flygande Holländaren* (Senta: fru Lindberg, frk. Nordin; Daland: hrr Elmblad, Sellergren; Erik: hrr Ödmann, Bratbost), — 3, 9 MOZART: *Trollflöjten* (Pamina: fru Hellström, fröken Hulting; Papagena: fröken Nilsson, deb.; fröken Hallgren). — 5 DONIZETTI: *Leonora.* — 6 MOZART: *Don Juan.* — 7 BIZET: *Carmen,* (Don José, Escamillo, Morales: hrr Ödmann, Söderman, Mandahl). — 10 AUBER: *Fra Diavolo.* — 12 MOZART: *Figaros bröllop.* — 13 GOUNOD: *Faust* (Mefistofeles: hr Åke Wallgren, deb.; Faust, Valentin: hrr Nyblom, Söderman; Margareta, Martha, Siebel: fruar Lindberg, Strandberg, frk. Karlsohn). — 14 GLUCK: *Orfeus,* (Eurydike: frk. Karlsohn); MASCAGNI: *På Sicilien,* (Santuzza, Lola: fruar Lindberg, Hellström; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Lundquist). — 15 DONIZETTI: *Regementets dotter;* ballett: *Dygnets timmar.*

Vasateatern. Sept. 1—16. AUDRAN: *Dockan.*

Olympiateatern Sept. 1—16. *Trollkarlen vid Nilen* ($^{11}/_{9}$ 25:te gången).

Under förra hälften af denna månad har kgl. operans enda nyhet varit hr Wallgrens debut såsom Mefistofeles i »Faust». Denna debut var en bland de bästa, som på senare tider förekommit. Herr W. är i besittning af ypperlig basröst, i höjden ovanligt kraftig och säker, den skötes också med omsorg, om än en och annan guttural ansats emellanåt förspörjes, hvilken torde kunna bortarbetas. Hr Wallgren eger därtill en ståtlig teaterfigur och för sig ledigt. Litet mera dämonisk mimik skulle komplettera hans i det hela lyckade Mefistofigur. Om herr Nybloms »Faust» ha vi förut yttrat oss.

Operetten »Trollkarlen vid Nilen» på Olympiateatern lockar ännu talrik publik och bereder denna en munter afton. Främst och rätt framstående kan bland hufvudpersonerna nämnas fröken Bidenkap, hvars duktiga röst och ståtliga apparition gör hennes Cleopatra ganska effektfull. I afseende på god röst utmärker sig också herr Norris (förut tillhörande de amerikanska »jubilee-singers»), som bra nog reder sig med svenska språket. I konungens komiska figur saknar man en Ringvalls eller Strömbergs förmåga. Pjesen intresserar i musikaliskt hänseende genom stundom rätt originell (egyptisk) och melodisk karaktär. I det hela går operetten väl

samt är prakt- och stilfullt uppsatt. Orkestern är väl besatt och har goda dirigenter i hrr Björn Halldén och Anton Lundin.

Följetong.

Marions melodi.

Ur Fr. Adrien Boieldieus lif.

I.

I den fordna Normandiska hufvudstaden, det åldriga, vördnadsbjudande Rouen, som med sin imposanta katedral, sina präktiga kyrkor och smala mörka gator, likasom tycktes vilja förkunna, att den inom sina murar icke tålde några världsliga förlustelser, hade, senhösten år 1792, ett muntert skådespelaresällskap slagit ner sina bopålar. Truppens styresman, som mot tämligen höga villkor fått hyra stadens stora offentliga teaterhus, gaf där med sitt sällskap representationer 5 gånger i veckan, och uppförde därunder uteslutande operor. Som orkestern var någorlunda dräglig och truppen medelmåttig, fingo de goda innevånarne den glädjen att, emot en ringa inträdesafgift, beundra sina ryktbara landsmän: Méhul, Lully, d'Alayrac och den store belgiern Grétry. — Huru många sköna ögon tårades icke när den trogne Blondel sjöng sin: »O Richard, o min kung!» och när Joseph, i sin rörande romans, skildrade sin lyckliga barndom! Huru hänryckte ej den sällsynt natursanna målningen af stormvinden i 3:dje akten af Lullys »Isis», och huru blef icke genast de båda Savoyardernas duo i d'Alayracs »Gulistan» den då för tiden ganska tacksamma publikens favoritstycke!

En duskig oktoberafton, hvars kyliga regnskurar bebådade den hotande vinterns ankomst, syntes på en liten smal, endast af skådespelarne begagnad trappa, vid hvars slut befanns en liten dörr, som ledde till ett rum bakom teatern — en yngling, hvars ålder tycktes vara omkring 18 år, stå ifrigt lyssnande. Han bar en enkel, något sliten dräkt, hans gestalt var fint bildad, och hela hans väsende tycktes uppbäras af en ädel hållning. Den dåliga lyktan, som man fästat öfver dörren, kastade sitt flämtande sken på hans unga friska anlete, och speglade sig i hans glänsande bruna, lifliga ögon. Men öfver ynglingens panna låg utbredd något *mer* än ungdom och lif — där spårades en gryning af det härligaste solsken, snillets oförklarliga återglans. Denna panna, från hvilken det bruna håret låg med omsorg tillbakastruket, var ovanligt vacker och fri.

Man gaf d'Alayrac's »Gulistan», och hvarje ton trängde till den unge lyssnaren ganska förnimbar, ehuru dämpad.

»Nu måste de båda savoyardernas duett komma», talade han för sig själf; »riktigt! — här ha vi introduktionen, — 2 takter till, och stämmorna falla in. — Ack, den som blott hade pengar, mycket pengar — för att alla kvällar kunna få på närmare håll ordentligt se och höra all denna härlighet!»

En halfkväfd suck stal sig öfver de vackra fylliga läpparne, — men med den mest spända uppmärksamhet lyssnade han åter, ty milda, behagliga röster nådde hans öron. — Plötsligen hörde han ett fall och ett skri, och i samma ögonblick slogs den lilla dörren så häftigt upp, att ynglingen af förskräckelse tumlade några steg baklänges.

»Hvad har ni här att göra?» röt till honom en barsk stämma, »spring så gärna och hämta hit en stark karl, som kan bära hem den lilla Marion — hon har nyss fallit ner i en fallucka, som tillfälligtvis blifvit lämnad öppen, och hon har vrickat foten. Operan måste spelas till slut utan den andre savoyarden, och ingen af oss har tid att syssla med flickan.»

»Jag vill bära henne själf», sade ynglingen.

»Nå så kom genast in då!» ljöd det tvära tillropet.

Ynglingen följde uppmaningen, och befann sig snart i ett dystert, sparsamt upplyst rum tätt bakom scenen, der en späd varelse i en savoyardgosses dräkt syntes ligga sanslös öfver en usel, rankig kullerstol. En äldre, ofärdig kvinna låg på knä där bredvid och förband den lilla varelsens underbart hvita och fint bildade fot. —

»Mamsell Marion, så hör då, vi ha här fått en karl som skall bära henne hem; gamla Louison skall visa honom vägen, och följa med», yttrades af den barska rösten.

Den unge mannen närmade sig nu stolen med ett nästan ridderligt galanteri, och bugade sig likasom han skulle stått inför en prinsessa. Då han upprätade sig, såg han vändt mot sig ett af små mörka lockar infattadt ansikte, af så förtrollande, ehuru barnslig skönhet, med ögon af så ljuft uttryck och så klar azur, att han ofrivilligt mötte denna intagande syn med ett djupt leende af förtjusning. — Hans leende återstrålades — de älskligaste läppar återspeglade detsamma.

»Det är alldeles icke något farligt», sade den gamla frun — »foten har blott gått ur led, i morgon är det alltihop bra igen, men för ögonblicket måste hon genast hem!»

(Forts.)

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. En märklig musikhögtid är den välgörenhetskonsert som m:me Adelina Patti (friherrinnan Rolf Cederström) gifver d. 25:e sept. å kgl. teatern under medverkan af miss Marianne Eissler (violist) och miss Clara Eissler (harpist) samt hr John Forsell och kgl. hofkapellet under hofkapellm. R. Hennebergs ledning. M:me Patti sjunger vid detta tillfälle: aria ur »Barberaren i Sevilla» (»Una voce poco fa»), juvelarian ur »Faust», Ave Maria af Gounod och med hr Forsell Duo ur »Don Juan». Hr Forsell sjunger aria ur »Dinora» och programmet upptager för öfrigt soli för violin och harpa samt duett af Händel för dessa instrument. (M:me Pattis porträtt och biografi äro införda i Sv. Musiktidning N:o 2 näst föregående årgång).

Konsert gifves d. 22 sept. af Fru Augusta Öhrström-Renard och miss Mac Kenzie i Musik. akademiens stora sal. Sistnämnda sångerska, elev af fru Öhrström-Renard, hvars behagliga, konstnärliga sång vi minnas från hennes konsertuppträdande förr i hemlandet, säges ha en omfångsrik, vacker och väl skolad sopran. Hon har i sitt hemland Amerika gjort sig berömd både som operaartist och romanssångerska.

Aulinska kvartetten börjar sin verksamhet för säsongen torsdagen den 18 oktober. Kvartettens medlemmar blifva desamma som föregående år, med undantag af att hr Berndt Carlson, hvilken lämnar sin verksamhet i hufvudstaden och afflyttar till landsorten, i violoncellstämman kommer att ersättas af violoncellisten i hofkapellet Carl Lindhe. Konserternas antal bli fem och komma såväl dagar som program framdeles att meddelas.

De populära konserterna i K. F. U. M., hvilka i våras mottogos med så mycket bifall, fortsättas under denna säsong. Den första ägde rum d. 8 sept., då programmet upptog Trio i G-dur af Beethoven, violoncell- och sångnummer. Biträdande voro frökn. Ingrid Andersen och Astrid Hesse, hrr Rich. Ohlsson och Gustaf Sjöberg samt den från Novilla bekanta, omtyckta violoncellisten sennorita Marguerite Caponsacchi.

Svensk musikkår i Leipzig. De skånska husarerna under ledning af musikdirektör Olof Lidner i Helsingborg ha i början af månaden börjat konsertera härstädes i »Palmengarten» under stort bifall och beröm af tidningskritiken för den virtuosa behandlingen af messingsinstrumenten. Kåren er-

höll också första priset vid en täflan mellan militärkapell i Hamburg för ett par år sedan. Såsom solister berömmas hrr Bergman (Flügelhorn), Richter (basun), Kronzell och Böös (trumpet). Bland konsertnumren omnämnes särskildt såsom »schneidig» en komposition af hr Lidner, »Skånska husarernas regimentsmarsch».

Uppsalasångarnes Pariserkör firade öfverallt de största triumfer på sin turné. Om början af densamma och planen för konserterandet i hemlandet ha vi förut nämnt. Konserten här i Katarina kyrka d. 9 juni inleddes med Wennerbergs marsch »Säg oss ditt namn» och slöts med Södermans »Bondbröllop» å programmet. Extra sjöngs Marseljäsen i den nya sättningen af Hedenblad och R. Liljefors för kör med baritonsolo, samt »Hör oss Svea». Programmet upptog för öfrigt Olav Tryggvason m. m. kända saker.

Efter konserterna i Sverige började de utländska i Berlin, där konsert gafs i Cirkus Renz d. 21 juni med stort bifall. Särskildt hyllades solosångarne hrr C. F. Lundqvist och H. Brag samt dirigenten Iv. Hedenblad. Därpå följde konserter i Hannover och Köln på inbjudan af därvarande Männergesangvereine. I Paris voro de svenska sångarne mycket uppburna och gjorde storartad succès på sina båda konserter i Trocaderosalen d. 28 och 29 juni. På eftermiddagen före första korserten bragte sångkören presidenten Loubet med gemål sin hyllning. För de fester, hvarmed våra sångare firades under färden sakna vi utrymme att redogöra. På hemvägen gåfvos konserter i Belgien, i Amsterdam, Hamburg, Köpenhamn och Malmö, där kören d. 8 juli upplöstes efter sitt minnesvärda segertåg.

Göteborg. Under sommaren har här konserterats af finska studentkören »Suomen Laulu» och Uppsalasångarnes Pariserkör (14 och 15 juni) samt Finska Filharmoniska orkestern (10 juli). — I Trädgårdsföreningen har sommarmusiken utförts af »Banda municipale di Locorotando», och såsom sologäster ha tillika uppträdt hrr Åke Wallgren och B. Schücker samt den bekante italienske bassångaren Sgr. Gandolfi. Till d. 18 sept. annonseras konsert af den härifrån bördige violinisten Frederik Frederiksen med fru

Från våra grannland.

Kristiania. Under sommaren har Tivoliteatern bjudit på »norsk opera», som bl. a. uppfört »Traviata» och »Jægerbruden». Afskedsföreställningen ägde rum d. 18 aug. Vid denna opera har herr Mich. Bratbost gästat. — På Nationalteatern uppfördes d. 18 aug. »Sigurd Jorsalafar» som festföreställning för den dansk-norska eskadern. Den 6 sept. hade fru Anna Norrie en »visafton» härstädes och d. 15 sept. gafs konsert af violinisten Harald Heide, hvarvid sångerskan fru Klara Hultgren föredrog tre sånger af konsertgifvaren och en Suite samt »Moment» för violin och piano af honom utfördes.

Helsingfors. På Brunnshusteatern har i sommar ett operettsällskap gifvit föreställningar och uppfört »Söndagsbarnet», »Geishan», »Cornevilles klockor», »Sjökadetten», »Don Cesar», »En natt i Venedig», »Cavalleria rusticana», »Modellen» (af Suppé), »Cartouche» af Felix Stegemann, truppens regissör och komiker, m. m. Den 1 september började Lindens operasällskap gifva föreställningar på Alexandersteatern, då »Mignon» uppfördes. Fröken Keyser i titelrolen skördade stort bifall, Philines parti uppbars väl af fröken Asta Pira, Wilh. Meisters innehade hr Axel Lindblad och Lotharios hr Arv. Arveschoug, hvars vokala förmåga säges stå långt öfver hans dramatiska. Sällskapet har sedan dels på denna teater, dels på Svenska teatern gifvit »Figaros bröllop», »Regementets dotter», »Romeo och Julia» samt »Pajazzo». Från 17:de till 25 sept. ger sällskapet föreställningar på Svenska tetern med fru Alma Fohström som gäst i »Traviata», »Romeo och Julia», »Barberaren» och »Rigoletto».

Till betäckande af den förlust Filharmoniska orkestern led på sin Pariserfärd, kommer ett lotteri att i nästa månad anordnas i Societetshuset.

Köpenhamn. Kgl. teatern började speläret 1 sept. med Holbergs »Rasmus Berg» och »Kvindelist» (»La serva padrona») af Pergolese. Vidare har under första hälften af månaden uppförts »Carmen», »Figaros bröllop», »Liden Kirsten», »Bajadser» samt »Orpheus og Eurydike», hvari frök. Dons efter längre vistelse i utlandet åter uppträdt såsom Orpheus.

Bland solister, som låtit höra sig på sommarkonserter i närheten af Köpenhamn, må nämnas fru Anna Norrie, en sångare markis de Souza och operasångaren John Forsell. I slutet af juni konserterade i Tivoli finska sångkören »Suomen Laulu» och väckte stor hänförelse.

Från andra land.

Paris. Humperdincks »Hans och Greta» har i början af juni gått öfver scenen på Opèra comique under namn af »Hansel et Gretel» och gjort stor lycka. Massenet anförde orkestern. Generalrepetitionen, som hade karaktär af première, bevistades af den parisiska musikvärldens celebriteter samt äfven af Humperdinck själf med fru och dotter.

London. Med juli månad slutade operasäsongen på Coventgarden. Resultatet var godt i konstnärligt som finansielt hänseende. Enda nyheten var Puccinis »La Tosca». Ihållande sjukdomsförhinder hos mr Jean de Reszke och m:me Calvé nödgade till upptagande af gamla operor. Bland de medverkande skördade m:lle Ternina de mesta lagrarna, därnäst fru Gulbranson och hr Krauss. Då Reszke sjöng kostade parkettplats 30 mark. Af 67 representationer föllo 25 på verk af Wagner; Gounod kom därefter med 8 »Faust»- och 5 »Romeo och Julia»-föreställningar.

Berlin. På Centralteatern gafs d. 6 sept. »Geishan» för 500:e gången(!)

Genève. Henry Marteau har utnämnts till förste violinprofessor vid härvarande konservatorium.

Wien. Vid den 25 aug. afslutade täflan om Rubinstein-prisen för denna 5 års-period tillföll första kompositionspriset hr Alex. Goedicke från Moskva, första pianopriset hr Emile Bosquet från Brüssel. Hvardera priset är 5,000 francs.

Milano. Å Scalateatern har en märklig italiensk opera nyligen haft sin première nämligen musikdramat »Anton», komponeradt af Cesare Galeotti till text af skalden Illica. Hufvudpersonen Anton är ingenting annat än helgonet Sanct Antonius och ämnet är den hedniska civilisationens undanträngande af kristendomen. Första akten (hedendomen) spelas i Alexandria, andra akten (kristendomen) i katakomberna. Komponisten, född i Lucca, är 27 år och har studerat musik vid konservatoriet i Paris för Cesar Franck.

En Mozartutställning pågår för närvarande i Elberfeld. Man finner där flera operapartitur af Mozart, i hvilka någon radering knappt kan uppletas. För öfrigt finnes här ett taffelpiano, som den store mästaren användt vid sångundervisning. Andra instrument och några taflor samt alla Mozarts verk i Breitkopf och Härtels upplaga fullständiga den intressanta utställningen.

Rättelse.

I föregående nummer sid. 96 står i artikeln »Musikbref från Roma» å första raden i brefvet *Constanzi*(-teatern) i st. f. *Costanzi.*

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Höstterminen börjar den 18 September.

Undervisningsämnen: *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningstid: från och med den 12 Sept. kl. $^1/_2$ 1—$^1/_2$ 3. Efter terminens början mottagnings- och anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. $^1/_2$ 1—$^1/_2$ 2.

För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Skandinaviska Pianofabriken,

32 Mäster-Samuelsgatan 32,

rekommenderar

sin tillverkning af utmärkta, af framstående musici vitsordade **Pianinos** och **Orglar** till billiga priser. Full garanti. Goda betalningsvilkor. Begagnade instrument tagas i utbyte. *Begär priskurant.*

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. I. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Tel. Vasa 6 19. **Frans J. Huss.**

Ett klavér

från förra århundradet önskas köpa Äfven andra musikinstrumenter.

C. Claudius,

(G. A. M. 60 592.) *MALMÖ.*

Professor Hermann Scholtz

Königl. Sachs. Kammervirtuos mottager elever i Pianospelning.

Adr. *Schnorrstrasse 1*

Dresden.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel

28 Drottninggatan 28.

Frankel & Cos PIANOFABRIK.

Drottninggatan 38.

Förstklassiga, prisbelönta Pianinon och Flyglar. Äldre tagas i utbyte.

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à 50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Pristäflan.

Sällskapet för Svenska kvartettsångens befrämjande inbjuder härmed svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan ackompanjemang, förbehållande sig sällskapet ägande- och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Vid bedömandet af de insända kompositionerna tages hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt kompositionernas lämplighet för vanligt röstomfång.

Täflingspriseu äro tre:

1:sta priset: 400 kronor, hvilket endast kan tilldelas en större körkomposition i en eller flere afdelningar.

2:dra priset: 100 kronor, samt

3:je priset: 50 kronor, och äger styrelsen, på prisnämndens förslag, rätt att i stället för ett andra pris utdela ytterligare två tredje pris å 50 kronor hvardera.

Icke prisbelönad men lämplig komposition kan efter öfverenskommelse inköpas till kvartettsamlingen.

Såsom prisdomare fungera, enligt benäget åtagande, Herr Professorn m. m. *Ivar Hallström,* Herr Professorn m. m. *C. R. Nyblom* och Herr Regementsläkaren m. m. Med. Doktor *A. Kull.*

Kompositionerna skola före den 1 December innevarande år insändas till Abr. Lundquists Hofmusikhandel, 8 Malmtorgsgatan, Stockholm, och skola kompositionerna vara försedda med tydligt skrifvet motto, däraf afskrift skall finnas å ett medföljande, förseglad kuvert, innehållande kompositörens namn och fullständiga adress. Rätt förbehålles att vid tillämnadt inköp bryta den till kompositionen hörande namnsedeln.

Stockholm i Juni 1900.

D. N. **STYRELSEN.**

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, **in- och utrikes.**

Pianinos och Flyglar

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Frans Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Innehåll: Raoul Pugno och Eugène Ysaye (med porträtt). — Första uppförandet af »Lohengrin», 28 aug. 1850 i Weimar. — Operarevy från Kgl. hofoperan i Dresden, af G. W. — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: Marions melodi. Ur Adrien Boieldieus lif. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Rättelse. — Annonser.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1900.